UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

iuriſ.om.iud.habetur in l.ex quacūq;. C.ſi quis in ius uoc.non ier.& c.2.de conſti.quibus adde dictū Spec. in tit.de appella.§.de officio.uerſ.ſed quęritur.Et hęc quoad propoſita dubia ſufficiant. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Probatio per duos,uel tres teſtes eſt legitima, uera, & propria probatio.*

2 *In ſtatutis uerba ſunt uerè,& propriè intelligenda.*

3 *Scriptura principaliter cōtra aliquem producta,& negata, quòd fuerit ſcripta manu illius, cuius aſſeritur ſcripta, poteſt probari, quòd fuerit manu illius ſcripta,per duos teſtes etiam nō ſubſcriptos, qui deponant ſe ab eo illam ſcribi uidiſſe, & ſic plenā fidem facit,& nume.15.*

4 *Statutum ſemper in dubio debet intelligi,ut aliquid ultra ius cōmune addat.*

5 *Fruſtra fit,& admittitur,ſeu probatur, quod factum, & admiſſum,ſeu probatum non releuat.*

6 *Cōparatio literarū ad probādum aliquā ſcripturā quādo,& quomodo fiat,& quid requiratur, ut fieri poſſit, & nu.8.& 9.*

7 *Scriptura priuata continens debitum, quod excedit libram auri, debet eſſe trino teſte ſubſcripta,alioquin non ualet,nec plenam fidem facit.*

8 *Comparatio literarum ad probandum aliquam ſcripturam eſt remedium ſubſidiarium.*

9 *Scriptura,ex qua fit comparatio,qualis eſſe debeat, & qualiter poſſit legitimè probari.*

10 *In comparatione literarum facienda,ſcriptura, ex qua fit comparatio, debet eſſe magis ſolemnis, quàm ſcriptura, ad quam fit comparatio, & num.15.*

11 *Scribere quis cogi poteſt à iudice ad effectū cōparationis faciēdæ.*

12 *Statuti uerba generalia in dubio ſunt intelligenda, & interpretāda ſecundum ſubiectam materiam,& ſecundum ius commune ut illud minus lędant,quàm fieri poſſit.nu.14.*

13 *Pronomē alius,alia,aliud denotat ſimilitudinem ſecundum ſubiectam materiam,& diuerſitatem in ſuppoſito, ſed idem in ſubſtantia, de quo agitur.*

16 *Scriptura,ad quam fit comparatio, poteſt probari per confeſſionē debitoris,ſecus in ſcriptura,ex qua fit comparatio.*

17 *Statutum,uel lex clarius ponens, & declarans id, quod prius dubiè diſpoſitum erat, aliquid addere, & de nouo inducere dicitur,nec eſt ſuperfluum,ſiue ſuperflua.*

EPITOME.

Statutum Bononiēſe ſub rubrica,quòd ſcriptis, & libris mercatorum, & aliorum fides adhibeatur in §. adiicientes.uerſic. & eodem modo.loquens de probanda ſcriptura negata per comparationem de una ſcriptura ad aliam declaratur,& īterpretatur, & quid ad huiuſmodi comparationem legitimè faciendam requiratur,hic ponitur.

CONSILIVM LXXXVI.

EXtat ſtatutum ſub rubrica, quòd ſcriptis, & libris mercatorum, & aliorum fides adhibeatur, & de exequutione eorum in §. adiicientes.in uerſi. eodem modo. quòd quando ille,cōtra quem aliqua ſcriptura priuata producitur pro illa exequenda,negauerit ſe, uel defunctum illam ſcripſiſſe,tunc poſſit probari, ſcripturam fuiſſe ſcriptā manu illius, cuius negaretur fuiſſe, per comparationem literarum,uel compellendo illum, qui ſcripſiſſe diceretur,ſi uiueret,propria manu ſcribere aliquam ſcripturam, ex qua literarum comparatio ad literas principaliter productas fieri ualeat: & eodem modo poſſit fieri comparatio ex alia quacunque ſcriptura, quæ eiuſdem negātis,uel defuncti manu propria ſcripta probaretur per confeſſionem, uel alio modo,uel quæ trium teſtium ſubſcriptione ſubſcripta reperiretur,uel p ſcripturas publicas,q̄ uideantur eſſe de litera eius, qui ſcripſiſſe diceretur, in quibus cōtineatur nomen eius,qui diceretur ſcripſiſſe,ſi

fuerit notarius publicus &c.& nihilominus fa
paratione,uel nō,poſſit probari per teſtes,prin
ſcripturā, de qua ageretur, ipſius negantis,ſeu
cti manu ſcriptā fuiſſe:quo ſtatuto ſtāte, mō q
de Panno lini produxerunt quandā ſcripturam
tam,ut aſſeritur,factā,& ſcriptā manu olim Ba
mæi de Scala contra Gaſparē eius fratrem,& p
ſum hæredem,qui negauit dictā ſcripturam fu
ctam, ſeu ſcriptam manu dicti Bartholomæi:&
ad hoc probandū illi de Panno lini produxeru
dam aliam ſcripturam priuatam, in qua cont
ſubſcriptio ſub nomine dicti Bartholomæi, ac
duorum teſtium, ut ex illa ſcriptura fieret cōp
ad ſcripturam principaliter productā: ſuper q
ſpar tanquam prætenſus hæres Bartholomæi
gatus negauit illam ſcripturam ex qua eſſe m
cti Bartholomæi:unde illi de Panno lini ad e
probandi per teſtes ſcripturam illam, ex qua
tio fieri petitur, eſſe factā manu dicti Bartho
petunt ſibi concedi literas remiſſorias ad ci
Venetiarum: quæritur,an de iure hæ literæ ſ
dendę,& ſic an per teſtes probari poſſit, quo
producte,ex quibus petitur, comparationē
nu dicti Bartholomæi ſcriptæ fuerint:& uide
dum, ꝙ ſic,ex diſpoſitione dicti ſtatuti, qu
ꝙ ſcriptura ex qua, ſi negetur fuiſſe man
ius aſſeritur,poſſit probari per cōfeſſion
modo,uidelicet quo quid propriè,& leg
1 ri poteſt:ſed† modus probandi per duos,
ſtes eſt legitimus modus propriè probandi
eſt uera,& propria probatio.c.forus.de uerb
c.in omni.de teſtib.c.cum eſſes.& c.relatū.de
2 cum ſimilibus. & †in ſtatutis uerba ſunt uerè
priè intelligenda.l.quicquid aſtringēdæ.ff.de
oblig.l.3.§. hæc uerba.ff.de nego.geſtis.& c.i
de iniur. & dam. dat.cum ſimilibus,ergo uer
uel alio modo,poſita in ſtatuto debent intellig
3 licet per teſtes. ¶Secundo† quando ſcriptura
cipaliter contra aliquem producitur, ut contr
exequatur,negatur facta, ſeu ſcripta manu illi
ius aſſeritur,ea probari poteſt per teſtes duos et
ſubſcriptos, quòd manu illius ſcripta fuerit,ut
deponant ſe uidiſſe illam ab eo ſcribi, & faciu
nam fidem abſque alia comparatione,ut uol
xan.in conſi.181. uol.2. in 2.col.& ita uolunt
communiter Bar.& alii in l.ſcripturas,in ulti
C.qui potio.in pignor.hab.& in l.cōparatio
fid.inſtrum. ergo idem ex identitate ratio
eſt de ſcriptura,ex qua fit comparatio,qua
ta fuit, ut poſſit probari per duos, uel per
fuiſſe manu illius,cuius aſſeritur.¶Prętereà
quamuis fortè de iure communi ſcriptura,
parationem quis facere uellet, per teſtes pro
poſſet,tamen ſtante diſpoſitione ſtatuti præd
bet intelligi, ꝙ per teſtes probari poſſit, ſiue
ſubſcripti,ſiue non,ut ſtatutū maximè in illis
4 uel alio modo,aliquid ultra ius cōmune adda
ut ī dubio ſemper debet intelligi,& interpretā
mēto l.1.in fin.cum ibi not. ff.ad municip.l.ſi
prin.C.de inoffi.teſtamen.per Paul.de Caſtr.Al
Salice.& alios in l.fi.§.in cōputatione.in glo.fi
iure deliberan. ¶Sed his nō obſtātibus,contra
caſu,de quo agitur,eſſe uerius arbitror, ꝙ non p
per teſtes probari ſcripturā ex qua fuiſſe factā
dicti Bartholomæi, & cōſequenter literæ rem
petitæ ad ciuitatē Venetiarū ad effectū prædict
5 ſint dandę,nec admittēdæ,qm† fruſtra fit, ſeu a
titur, & probatur, quod factū, ſeu amiſſū,& pro
non releuat.l.hæc ſtipulatio. §.diuus.ff.ut lega
caue.l. aliquādo.§.ſub cōditione. ff.ad uelleia.

ibique Ioan. And. extra de probatio. cum ſimilibus. &
hæc cõcluſio poteſt multis modis probari, & primo,
quia † ad hoc, ut comparatio fieri poſſit, & facta pro-
bet, ſeu probet, requiritur, ꝙ ſcriptura, ad quam probã
dam fit comparatio, & ſic ſcriptura principalis aliàs
ſit ſolennis, & ſua ſubſtantialia habeat ita, ꝙ ſi nõ fuiſ
ſet negata, plenam faceret fidem, & ex illa ſola poſſet
debitor condemnari, alioquin comparatio fieri non
poteſt, & facta non prodeſt, ut uolunt Bal. & Salice. in
l. comparationes. C. de fide inſtru. in 4. col. & ibi Cyn.
& Paul. de Caſt. ibi in 2. col. dicit, tunc ad cõparatio-
nem ſcripturæ deueniri, quando ille, contra quẽ pro-
ducitur, negat debitum, ſeu cõtractũ, ac ẽt negat ſcri-
pturam eſſe manu illius, cuius aſſeritur eſſe, & quãdo
ſcriptura illa eſt talis, ꝙ ſi eſſet, ſeu conſtaret eſſe ma-
nu illius, cuius eſſe aſſeritur, plenam per ſe probatio-
nẽ, & fidem faceret, & ſola ad condemnationem ſuf-
ficeret, aliàs ſecus, & ideò ſi ſcriptura principalis, & ad
quam comparatio fieret, non contineret cauſam, uel
non eſſet ſolemnis, ut quia in ea aliquod ſubſtantiale
deficeret, tunc comparatio non fieret, & facta nihil
operaretur, cum principalis ſcriptura in ſe aliàs eſſet
inualida, & ſi ipſe debitor conuentus ẽt fuiſſet confeſ
ſus ſcripturã illam fuiſſe manu ſua, uel defuncti, ſed
negaſſet debitum, non potuſſet ex illa ſcriptura in ſe
nulla, & inualida condemnari, quia fruſtra fit, & pro-
batur, quod factum, ſeu probatũ nihil releuat, ut ſu-
pra, & quod nullum eſt in ſubſtantia, non recipit ac-
cidens comparationis ſecundum Bald. poſt Cyn. ibi,
& merito, quia cũ probatio fiat ad finem legitimũ ꝓ-
bationis, fruſtra eſt probare id, quod probatum non
releuat, immò hæc eſſet quædam comparatio ſuper-
uacua ſm Bal. ibi. Sed in caſu noſtro ſcriptura princi-
palis, & ad quam probandam fit comparatio, non eſt
ſolemnis, nec talis, cui per ſe ẽt in caſu, quo conſtaret
illam fuiſſe ſcriptam manu dicti Bartholomæi, plena
fides adhiberetur ex eo, quia non fuit manu trium te-
ſtium ſubſcripta, ut ſtatim dicam, ergo ad eam probã
dam fruſtra producitur alia ſcriptura, ex qua compa-
ratio fieri debeat prædicta. Quod autẽ in caſu noſtro
ſcriptura principalis nõ ſit ſolemnis, nec talis, cui ple
na fides adhiberetur, optimè ſic demonſtratur, nam
† huiuſmodi ſcriptura priuata cõtinet debitum ultra
unam, & duas, ſeu tres libras auri, ergo pro ſolemnita
te, & ſubſtantia ſubſcriptionem trium teſtium requi-
rebat, ſiue contractus eſſet celebrandus in ſcriptis, ſi-
ue non, & maximè cum eſſet facta ab imperito litera-
rum, ſm quod habetur in authen. & ſi contractus. C.
de fid. inſtrum. & per gl. & doct. maximè Salice. in au-
then. ſed nouo. C. ſi cer. pet. idemq; uoluit Alexan. in
conſi. 181. uol. 2. in ult. col. in uerſi. ſecundo reſpon-
deo: ita ẽt uoluit Bal. in auth. ſi quis. C. de fid. inſtru.
& glo. ibi. & in d. auth. & ſi contractus. & Pau. de Caſt.
ibi, & in d. l. comparationes. in fi. 3. col. in uerſ. nota er
go, inquit, ꝙ qñ debitum excedit librã auri, requirit,
ꝙ ſcriptura priuata ſit trino teſte ſubſcripta, nec ſuffi-
ceret ad comparationẽ faciendam, ꝙ duo ex illis te-
ſtibus dicerẽt ſe uidiſſe illam ſcribere, immò oẽs tres
teſtes deberent hoc teſtificari, alioquin comparatio
8 fieri non poſſet. ¶ Secundo † ad hoc, ut comparatio
fieri poſſit, & ualeat, requiritur, ꝙ petens comparatio
nẽ fieri prius iurauerit tpe, quo comparationẽ petit,
ꝙ illud calumnioſè non petit, & nullo alio modo po
teſt ſuam intentionẽ probare, qñ hoc eſt remedium
ſubſidiarium, ut uoluit gl. pen. in d. l. comparationes.
& ibi Paul. de Caſt. in fi. pen. col. in uerſi. adde, ꝙ etiã,
& ibi Bal. Pau. de Caſt. & Sali. dicunt, ꝙ iuramentum
huiuſmodi dicitur eſſe de forma, & eo omiſſo cõpa-
ratio nõ ualeret. Sed in caſu, de quo agitur ille, q pe-
tiit cõparationẽ fieri, hoc eſt aduerſarius dicti Gaſpa
ris nõ iurauit ſub hac forma, quamuis fortè ab initio
ſimpliciter de calumnia iuraſſet, ergo &c. nam ultra
iuramẽtum generale de calumnia requiritur hoc ſpe
ciale, & ſic duplex iuramentum de calumnia ſecun-
dum Bal. in d. l. comparationes. in 1. q. & ibi Sali. in 5.
oppoſ. & Alex. in l. nuda. in apoſtil. ad Bar. ff. de dona-
9 tio. ¶ Tertio ꝑdicta ſic cõfirmo, nã † ad hoc, ut ex ſim
plici ſcriptura priuata poſſit fieri comparatio ad ſcri-
pturam principaliter productã, requiritur, ꝙ fides il-
lius ſit approbata, quod quidem uno de modis infra-
ſcriptis contingit, uel quòd illa fuerit manu triũ te-
10 ſtiũ ſubſcripta, & hoc † reſpectu Imol. in cap. 2. de fi-
de inſtru. in 3. col. Bar. & Bal. in d. authen. at ſi cõtra-
ctus. dicunt, ꝙ ſcriptura ex qua debet eſſe magis ſolẽ-
nis, quam ſcriptura ad quam, & ita uoluit Alex. in cõſ.
181. uol. 2. in 2. col. Secundo ſi non fuerit manu triũ
teſtium notata, & ſubſcripta, ꝙ pars aduerſa, contra
quam producitur ad effectum comparationis facien
dæ expreſsè fateatur, illam fuiſſe ſcriptam manu pro-
pria ipſius, ut uolunt doct. cõiter Bal. Salice. & Pau. de
Caſt. in d. l. comparationes. in ult. col. Salice. in authẽ.
ſiquis. C. qui potio. in pign. hab. Abb. & Card. in d. c. 2.
de fide inſtr. quãuis Bar. in d. auth. at ſi cõtractus. ꝯriũ
uelit. Vel tertio ſi aliàs in iudicio fuiſſet per iudicem
iudicatũ, quòd ſcriptura, ex qua petitur cõparatio, eſ-
ſet manu illius, cuius aſſeritur eſſe. Vel quarto, ſi con
ſtaret eam fuiſſe manu illius ex eo, quòd iudex coegiſ
ſet illũ corã ipſo ſcribere ad effectũ, ut cõparatio fie-
11 ret, † prout de iure iudex cogere põt ſm doct. magis
cõiter in d. l. cõparationes. & in d. c. 2. quãuis Bart. in
hoc ẽt contrariũ ſenſerit. Vel quinto ſi ad cõparatio-
nẽ faciendã producitur ſcriptura, qua aliàs negans ꝓ
ſe tanquam ſcriptura propria uſus fuit, ut in auth. ad
hæc. ibiq; oẽs ſcriben. C. de fid. inſtr. & per Salic. in d.
l. cõparationes. in 3. oppoſi. & hæc omnia ſunt de mẽ
te ſcribentiũ in d. l. cõparationes. & in locis aliis alle-
gatis, ſed ſcriptura priuata, quæ in terminis noſtris ad
effectum cõparationis producitur, non eſt hmõdi, er
go ex illa cõparatio fieri nõ poteſt. ¶ Prædicta magis
quoq; corroborantur ex iis, quæ reſpondendo addu-
ctis ſupra in contrarium ſtatim dicã, nã in primis nõ
obſtat ſtatutũ ꝑallegatũ, in quo, uidelicet, in illis uer-
bis per confeſsionẽ, uel alio modo, totũ fundamentũ
partis aduerſæ uidetur cõſtitere, quia dico illa uerba
debere intelligi de alio modo legitimo, quo probari
poteſt ſcriptura, ex qua cõparatio fieri petitur, & ſic
debent intelligi ſm ſubiectã materiã, de qua ſtatutũ
12 loquitur, tum quia † uerba ſtatuti gñalia ſemp in du-
bio debent intelligi, & interpretari ſecundũ ſubiectã
materiã. l. inſulam. ff. de præſcrip. uer. l. quæro. §. inter
locatorẽ. ff. locati. Bart. in l. quintus. §. argento. ff. de
auro, & arg. leg. & Alex. in conſi. 5. in 4. uol. cum ſimi-
lib. tũ quia illa uerba uel alio modo dẽnt intelligi de
modo ſimili, quo ſcriptura, ex qua fit cõparatio, ꝓba-
13 ri põt, nã † pronomen alius alia aliud denotat ſimili-
tudinẽ ſecundũ ſubiectã materiã. gl. not. in uer. alia. ĩ
l. ſi fugitiui. C. de ſeruis fugi. denotat enim diuerſita-
tẽ in ſuppoſito, ſed idẽ in ſubſtantia, de qua diſputat̃,
ut in c. ſedes. & ibi gl. cũ ſimil. de reſcrip. l. 1. C. de ĩco-
lis. & auth. q ſemel. C. qũo, & quãdo iud. ergo illa uer
ba uel alio modo dẽnt intelligi de mõ legitimo, quo
de iure ꝓbari põt ſcriptura, ex qua cõparatio fieri de-
14 bet, & maximè, qa † uerba ſtatuti gñalia in dubio de-
bent intelligi, & interpretari ſecundum ius cõe, & ut
ius cõe minus lædant, quàm fieri poſſit. c. cum dile-
ctus. extra de conſuetu. gl. not. ibiq; Bart. & doct. oẽs
in l. fi. §. in cõputatione. circa fi. C. de iure delib. & in l.
oẽs populi. per Bar. & alios. ff. de iuſti. & iure. Sed ſcri
ptura, ex qua fit comparatio, probari põt eſſe illius, q
negauit prĩcipalẽ ſcripturã eſſe ſcriptã manu ſua, uel

defuncti

defuncti,aut per cõfeſſionẽ ipſius negantis,ut expreſ
sè dicitur in ſtatuto,ſicuti ẽt ſcriptum principalis per
cõfeſſionem probari poteſt,ut ſupra dictum fuit,aut
per ſcripturam,quam iudex negantem ſcribere cõpu
lit,aut per aliam ſcripturã priuatã trino teſte notatã,
& ſubſcriprã,aut per illã ſcripturã, qua negãs aliàs ut
propria uſus fuit,aut per ſcripturã forẽſem actorũ,aut
per ſcripturã publicã, hoc eſt manu notarii factã , aut
p ſcripturã archiuii publici auctoritate officialis mu-
nitã,ut in auth.ad hęc.& ĩ d.l.cõparationes. C. de fid.
inſtrum.ibiq; gl.Bar.Pau.de Caſt.Sali.& alii,& nõ ali
ter,nec alio modo,ut habetur in locis præallegatis,&
in d.c.2.per Abb. Anto. Io.de Imo. & Moder. de fide
inſtru.ergo ſtatutũ ſub illis uerbis , uel alio modo ul
tra confeſſionẽ negantis uoluit comprehendere mo
dos prædictos,quibus de iure cõi probari poteſt ſcri-
ptura,ex qua comparatio fieri petitur, non aũt alios
modos,quos ius cõe nõ admittit, ut ſupra dictũ fuit.
15 † Scriptura enim ex qua debet eſſe magis ſolemnis,
magiſq; probabilis,quàm ſcriptura ad quã,ut uolunt
Bar.Bal.Ioan.de.Imo.Pau.de Caſt.Salice.& alii,quos
ſupra ad propoſitum retuli,nam ſcriptura ad quã etiã
ſi teſtiũ ſubſcriptionẽ non habeat,uel habeat, poteſt
tamen de iure per duos teſtes probari,qui dicant ſe ui
diſſe illũ ſcribere,ſed ſcriptura ex qua hoc modo mi-
nimè probari põt,ſed triũ teſtium ſubſcriptionẽ req-
rit,ut uoluit Bar.in l.ſcripturas.C.qui potio.in pigno.
hab.& habetur per ipſum Bar.& alios in d.authẽ. at ſi
ꝯctus.& gl.in d.authen.ad hęc.& per Imo.in d.c.2.de
fide inſtrum.& per Cyn.& Bal.in d.l.cõparationes,&
16 † ideò Bar.in d.auth.at ſi cõtractus.uoluit,ꝙ licet ſcri
ptura ad quã poſſit probari per cõfeſſionẽ debitoris,
ut ipſe uoluit in d.l.ſcripturas.tamen ſcriptura ex qua
ſic de iure cõi probari non poſsit, & propterea ſm cũ
ſolum ex quinque generibus ſcripturarum in effectu
cõparatio fieri poteſt, & non ex omni genere ſcriptu
ræ,ut uoluit gl.quã oẽs doct.ſequũtur in d. authen.at
ſi contractus.& ex his ſecundũ quoque fundamentũ
pro parte cõtraria factum remanet ſublatũ. ¶ Nõ ob-
ſtat tertium,dum dicebatur,ꝙ illa uerba,uel alio mo
do,debent ẽt intelligi,quãdo probatio fieret p duos,
uel per tres teſtes ad hoc, ut ſtatutũ aliquid ultra ius
cõe dicatur inducere,quia reſponderi põt, quòd ſta-
tutũ ſatis dicitur aliquid ultra ius cõe inducere,ẽt in-
telligendo,quòd ſub illis uerbis,uel alio modo , non
comprehendatur modus probandi ſimpliciter per
duos,uel tres teſtes,ſed ſolum cõprehendãtur ij mo-
di,quibus de iure cõi probari poteſt ſcriptura,ex qua
fit comparatio,quando negaretur fuiſſe illius, cuius
eſſe aſſeritur,nam primo in hoc caſu ius cõe aliquid
ponere,& addere diceretur,qm̃ de iure cõi inter do-
ctores dubium erat,an ſcriptura ex qua negata poſſet
probari per confeſsionẽ, uel per ſcripturã, quã iudex
coegiſſet negantem ſcribere,quia Bar.poſt gl.in d.au
then.at ſi contractus tenuit non poſſe, & id ſequitur
do.Ant.in d.c.2.de fid.inſtrum, alii uerò doct. cõiter
contrariũ tenent,ut ſupra dixi , per ſtatutum aũt præ-
dictũ remouetur hoc dubiũ, & clarius declarat, quã
prius eſſet,ꝙ ſic poſsit probari,ut in eo habetur,unde
17 † hoc reſpectu ſtatutũ non dicitur eſſe ſuperfluũ, ſed
aliquid addere,nã ubicũque lex noua magis clarè, &
explicitè ponit,& declarat id, quod prius erat diſpoſi
tũ,nõ dicitur ſuperflua,ſed aliquid inducere. gl.in c.
licet canon.de elect.in 6.& facit id, quod uoluit Do-
min.de S.Gemin.in c.cupientes.§.hac generali.eo.ti.
in 6.per not.in c.1.de ſumma Tri.& fid.Cath. & in c.
mandatum.de reſcr.& per Abb.in c.cũ tu. de uſuris.
Præterea ſtatutũ illud in materia cõparationis multa
ultra ius cõe ponit,& addit,ut patet in eo, dum diſpo
nit,quòd ſiue poſsit principalis ſcriptura probari per

ſtes, ſiue non, nihilominus poſsit per comp
nem probari,quod minimè erat de iure cõi,
mediũ comparationis ſit ſubſidiarium,ut uol
cto.cõiter in d.l.comparationes. & ſupra dixi
ẽt imponendo pęnã dupli illi, qui ſcripturã
ſi per comparationẽ,uel alio modo conuictus
ibi in uerſi.ubi aũt,& plura alia ultra ius cõe
diſponit,ueluti unuſquiſque diligens inueſtig
cilè percipere poteſt. Ex quibus omnibus co
das non eſſe literas remiſſorias ad effectũ pba
pturã,ex qua comparatio fieri deberet. Laus

S V M M Æ.

1 *Clauſula annullatiua inducit formam,quæ eſt grauis, &*
& omiſſa uitiat ipſo iure.
2 *Forma traditur,quãdo lex,uel ſtatutum loquitur per uer*
hibitiua ẽt abſque clauſula annullatiua,& an in foro
id procedat.nu.33.et quãdo hoc ſit uerũ.nu.34.ubi
3 *Idem,quando loqueretur per prius,& per poſterius,&*
ro mercantili.nu.35.
4 *Scriptura notarij de actis iudicij omiſſa non uitiat iudi*
proceſſum,ſi acta aliter legitimè probari poſſint.
5 *Notarius regulariter omittens ſcribere ſolemnitatem*
mitur ex imperitia,& errore omiſiſſe, nec debet
tibus præiudicare.
6 *Niſi clauſula annullatiua actus ad ſcripturã notarij*
7 *Solemnitatis leuis omiſſio non uitiat.*
8 *De ſolemnitate leui quid eße quomodo cognoſcatur*
16.& 17.
9 *Forma, & ſolemnitas eſt triplex, & quæ omiſſa uiti*
non.
10 *Solemnitas leuis dicitur,quæ ad probationem tantum*
& omiſſa non uitiat.
12 *De apicibus iuris eße quid dicatur,& quando omiſſio*
ris non uitiet.
13 *In foro mercatorum proceditur ex bono,& æquo omiſſis*
lẽnibus,& in illo apices iuris,& iura requirentia
lemnitates,quæ ueritatem negotij non reſpiciunt,
tur,& num.15.
14 *Et in eo agitur ex pacto nudo,non attento,an promiſſio*
lemnitatem ſtipulationis,& quare.
17 *Leuis ſolemnitas eſt illa,quæ ex conſuetudine,& uſu,*
poteſt omitti,& quæ quandoque ſeruatur,& quando
pe prætermittitur.
18 *In ſolemnitatibus ſeruandis,& non ſeruandis ſemper*
loci debet attendi,& præcipuè illa,quæ principaliter
ma,& modo ſeruandi ſolemnitatem diſponeret.nu.
19 *Stilus curiæ ſeruandus eſt.*
20 *Conſuetudo,& ſtilus an requirant actum iudiciarium*
tiam ſecundum illam,uel illum latam.
21 *Ad inducendum conſuetudinẽ,uel ſtilum ſtatur maiori*
quando uſus diuerſus reperitur.
22 *Campionis liber facit rem notoriam.*
23 *Stilus ex bino actu inducitur,licet conſuetudo tempus*
norum exigat.
25 *Conſuetudo in dubijs facit opinionem,pro qua eſt conſue*
ualere.
26 *Conſuetudo ſolum in aliquo detrahens ſolemnitati ad p*
requiſitæ ualet.
27 *Solemnitas leuis dicitur, etiam ſi lex prohibitiuè, & an*
loquatur,quando extat conſuetudo contraria illi de
eo,quod ſubſtantiam rei non concernit.
28 *Solemnitas aliqua ſi conſuetudine loci ſit ſublata,& ibi*
extet,per quod conſuetudo contraria tollatur, quomo
tum illud ſit intelligendum.
29 *Subſcriptio clericorum in alienatione rei eccleſiæ requi*
lemnitas leuis,et per conſuetudinem contrariam pote
licet canon prohibitiuè,& annullatiuè loqueretur.
30 *Solemnitatis defectus non attenditur,nec nocet,ſtatuto*
te,quòd ubicunque cõſtat de ueritate rei,& negotij,
attendi debeat.

31 Lib